

УДК 351.74+377/78
DOI: 10.31733/17-03-2023-760-761

Оксана МИСЛИВА
доцент кафедри
тактико-спеціальної підготовки,
кандидат юридичних наук, доцент

Юрій БУЛАНОВ
ад'юнкт кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ БЛОКПОСТІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПІДГОТОВЦІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Потреба в збройному протистоянні РФ внаслідок її повномасштабної військової агресії проти України актуалізувала необхідність оновлення системи професійної освіти поліцейських з урахуванням загальноєвропейських стандартів. Актуальності набули питання їх якісної та швидкої підготовки до дій в особливих умовах, адже виконання службових обов'язків у мирний час і під час воєнного стану суттєво відрізняються.

Слід визнати, що органи та підрозділи поліції виявились неготовими до дій в особливих умовах. Насамперед, у зв'язку з тим, що працівники поліції не мали необхідних знань і вмінь з військової підготовки, зокрема, використання тактики сучасного бою та застосування військового озброєння (мінометів, гранатометів, систем залпового вогню, танків), а також практичних навичок захисту від ураження ним. За відсутності часу та відповідної підготовки такий досвід почав здобуватися поліцейськими з 2014 року на території тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей і дотепер по всій території України безпосередньо під час виконання службових обов'язків.

Напрацювання тактичної та бойової підготовки працівниками поліції здійснювались на існуючих вітчизняних та зарубіжних настановах і рекомендаціях країн, які мають досвід бойових дій, миротворчих місій, звільнення території від збройної окупації.

Серед основних форм службово-бойової діяльності поліції під час війни виявились патрулювання, відпрацювання та зачистка території оперативного реагування та забезпечення роботи контрольно-пропускних пунктів, насамперед, блокпостів як місць несення служби, які обладнуються за правилами підготовки опорного пункту до кругової оборони з використанням штатного та підручного інженерного майна (мішки з піском, залізобетонні захисні конструкції різноманітного типу, колоди), засобів зв'язку та місцем для перевірки документів і догляду транспорту.

Як показала практика року війни в Україні, несення служби на блокпостах є обґрунтованим і за змістом відповідає проведенню стабілізаційних і проти диверсійних заходів на роздоріжжі важливих доріг, в'їздах (виїздах) до міст та населених пунктів і станцій з метою їх зовнішньої ізоляції населеної місцевості від ворожих диверсійно-розвідувальних груп та незаконних збройних формувань, а також своєчасного виявлення їх пересування, шляхів можливого виходу бойовиків та здійснення безперервного контролю за рухом транспорту, людей, їх перевірки та огляду, запобігання ймовірного постачання боеприпасів та зброї тощо.

Слід відзначити, що ефективність блокпосту багато в чому залежить від його планування та облаштування, що включають оцінку оперативної ситуації та особливості ландшафту, а також, безперечно, від якісного особового складу – професійного забезпечення сил підрозділу.

Як правило, типовими для облаштування блокпоста є такі елементи, як шлагбаум або інші пристрої для зупинки транспорту чи ділянка вимушеного зниження його швидкості чи обладнані пристрої для його примусової зупинки; загородження проти гусеничної техніки – «їжаки» чи бетонні блоки, мішки із піском; колючий дріт по периметру та маскувальні сітки; позиції для бойової техніки (БМП, БТР, БРДМ); захищені від стрілецької зброї та мінометних обстрілів укриття для особового складу; зони візуального спостереження (за можливості, оглядові вишки).

Важливим елементом облаштування блокпоста є окопи вздовж дороги перед під'їздом до блокпоста, які дозволяють запобігти об'їзду блокпоста транспортним засобом чи швидко укритися особовому складу чи цивільним особам, яких перевіряють під час транзиту, а також мінно-вибухові загородження (чи імітація мінування) з відповідними попереджувальними табличками.

Враховуючи, що блокпости у приміській території значно звужують дорогу, для проїзду важкої військової техніки доцільно мати об'їзний шлях, але який перебуває у зоні контролю (спостереження). Бажано, щоб блокпост мав додаткову групу прикриття.

Доволі важливим є питання узгодження алгоритмів дій із підрозділами ЗСУ, які несуть службу на блокпостах одночасно з поліцейськими, порядку реагування та підпорядкованості в надзвичайних ситуаціях та у разі ускладнення оперативної обстановки, позначенні своїх і чужих цілей, налагодженні якісного зв'язку між собою та з іншими підрозділами та органами МВС тощо (схем дублювання радіосигналів, сигнальних ракет та інших умовних сигналів, мобільного зв'язку тощо).

В сучасних умовах бойових дій в Україні із застосуванням важкої та залпової артилерії, стрілецької зброї різних калібрів, із застосуванням ворогом у будь-який час доби тактики розвідувальних та диверсійних груп, БпЛА, активної роботи ворожої агентури під прикриттям, кожен поліцейський на блокпосту повинен не лише забезпечити бойову ефективність і особисту безпеку, а ще й надати домедичну допомогу постраждалому.

Важливою є організація на блокпосту місць та визначення методів евакуації поранених, їх сортування. Очевидно, що вкрай необхідними є не лише вказані вміння та навички, а ще й матеріально-технічне забезпечення швидкохідною та броньованою технікою.

Очевидно, що для виконання поставлених завдань під час організації та несення служби на блокпосту працівниками Національної поліції України в умовах загрози національній безпеці України та забезпечення національних інтересів, необхідно підвищувати їх професійний рівень, що зумовлює об'єктивну потребу в подальшому вдосконаленні вогневої, тактичної та тактичної екстреної домедичної складових під час первинної професійної підготовки, післядипломної освіти, підготовки у закладах вищої освіти системи МВС та системі службової підготовки як у повсякденній обстановці, так і в умовах кризових ситуацій (екстремальних або надзвичайних подій), психологічної готовності до подій з різним ступенем ризику тощо. Тематика несення служби на блокпостах має бути включена у відповідні програми підготовки поліцейських.

УДК 159.99+351.74

DOI: 10.31733/17-03-2023-761-763

Кирило НЕДРЯ

завідувач кафедри гуманітарних дисциплін
та психології поліцейської діяльності,
кандидат історичних наук, доцент

Катерина МІТЧЕНКО

старший викладач кафедри
гуманітарних дисциплін та психології
поліцейської діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**СИСТЕМА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ:
НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ**

Національна поліція України є центральним органом виконавчої влади, який, згідно Закону, служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав та свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку [2, с. 12]. Все вищезазначене, вже підіймає проблему необхідності належного забезпечення психологічним супроводом, однак не обмежуючих виключно ним. Це і так, з точки зору та досвіду автора, є очевидним, оскільки до супроводження обов'язковими елементами